

УДК 338.49:338.2

Ратинський Вадим

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
РОЗВИТОК СЕРВІСНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Ratynskiy Vadym

Ternopil Ivan Puluj National Technical University
DEVELOPMENT SERVICE INFRASTRUCTURE IN THE DIGITAL ECONOMIC

Сьогодні в наукових колах все частіше порушується питання забезпечення розвитку цифрової економіки. Активна цифровізація низки соціально-економічних процесів призвела до трансформації бізнес-моделей підприємств, способів комунікації суб'єктів господарювання з партнерами та споживачами, а також підходів і методів обслуговування останніх. Неefективне державне регулювання цифрової економіки може поглибити нерівності у розвитку національної економіки, спричинити незбалансованість, хаотичність, неузгодженість процесів. Цифрова економіка характеризує новий етап економічної системи, процеси виробництва, обміну, розподілу та споживання якої базуються на широкому застосуванні сучасних інформаційних технологій і яка характеризується проактивністю суб'єктів, зокрема, щодо виробництва, аналізу, оцінки та інтеграції інформації. Основними рисами цього типу економічної системи є активне проникнення інноваційних інформаційних технологій у різні сфери людської діяльності (економічні сфери, соціальне життя, державне управління), розширення масштабів електронного бізнесу та електронної комерції, активізація високотехнологічних галузей економіки, зростання ролі освіти і науки в розвитку національної економіки. До ознак цифрової економіки також можна віднести поглиблення співпраці між бізнесом, ІТ-компаніями та науковими установами. Така взаємодія створює умови для отримання суб'єктами господарювання прямого доступу до останніх наукових розробок, технологічних інновацій та нових інформаційних технологій, що в деяких випадках є гарантією лідерства на сучасних висококонкурентних ринках. Розвиток цифрової економіки відбувається під впливом комплексу екзогенних та ендогенних факторів, серед яких особливе місце посідає рівень розвитку інфраструктури.

Цифровізація національних економік є одним із визначальних світових трендів. Формування цифрової економіки потребує ефективної роботи інфраструктури. Для досягнення поставленої мети використовувалися загальнонаукові та спеціально-наукові методи дослідження, зокрема аналізу та синтезу, систематизації, контент-аналізу та монографічного методу. У межах розділу інфраструктури цифрової економіки існує складна система взаємопов'язаних елементів, основною функцією яких є формування сприятливих умов для активного створення, модернізації, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у виробничі процеси, обмін, розподіл і споживання. Основні функції інфраструктури цифрової економіки визначаються як цільова, постачальна, інтеграційна, посередницька, сприяюча, регуляторна та трансформаційна. Основними принципами функціонування досліджуваної інфраструктури є принципи регламентованості, адаптивності, легітимності, фінансової незалежності, синергії, оптимізації, комплексності та динамічності. Дослідження соціально-економічного змісту інфраструктури цифрової економіки дозволило виділити такі її властивості: цілісність, прозорість, доцільність, аварійність, структурованість, ефективність, захищеність та технологічність. Структура елементів інфраструктури цифрової економіки: виробнича, фінансова, комерційно-промислова, інституційна, інформаційно-консультаційна, техніко-сервісна, інноваційна інфраструктура. Окремо слід звернути

увагу на актуальності розвитку цифрової інфраструктури національної економіки (допоміжної та сервісної інфраструктури).

Динаміка цифрової економіки значною мірою залежить від інфраструктурного забезпечення: нерівномірність розвитку різних елементів інфраструктури обмежує темпи цифровізації національної економіки та уповільнює процеси цифрової трансформації її суб'єктів. Відповідно, необхідність дослідження сутності, складу елементів і характеристик інфраструктури цифрової економіки стає все більш актуальною. У науковій літературі є досить велика кількість публікацій, присвячених дослідженню теоретичних і прикладних аспектів функціонування інфраструктури.

Незважаючи на широке коло науковців, які досліджують теоретичні та практичні аспекти функціонування інфраструктури, проблематика сутності, елементів та характеристик розвитку інфраструктури цифрової економіки в наукових публікаціях не розкрита повною мірою. Це абсолютно безпідставно з огляду на велику актуальність процесів цифровізації економіки як на глобальному, так і на національному рівнях. Метою модуля є виявлення соціально-економічної сутності та висвітлення особливостей розвитку інфраструктури цифрової економіки.

Цифровізація національних економік є одним із визначальних світових трендів. Формування цифрової економіки потребує ефективної роботи інфраструктури. Метою є визначення соціально-економічної сутності та висвітлення особливостей розвитку інфраструктури цифрової економіки. У контексті досліджень під інфраструктурою цифрової економіки розуміють складну систему взаємопов'язаних елементів, основною функцією якої є формування сприятливих умов для активного створення, модернізації, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у процеси виробництва, обміну, розподілу та споживання. Основні функції інфраструктури цифрової економіки визначаються як цільова, постачальна, інтеграційна, посередницька, сприяюча, регуляторна та трансформаційна. Основними принципами функціонування досліджуваної інфраструктури є принципи регламентованості, адаптивності, легітимності, фінансової незалежності, синергії, оптимізації, комплексності та динамічності. Дослідження соціально-економічного змісту інфраструктури цифрової економіки дозволило виділити такі її властивості: цілісність, прозорість, доцільність, аварійність, структурованість, ефективність, захищеність та технологічність.

Список використаних джерел:

1. Котелевець, Д. О. (2022). Розділ. 1.2. Соціально-економічна сутність та особливості розвитку інфраструктури цифрової економіки. науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій, 15-29. <https://doi.org/10.54929/monograph-02-2022-01-02>
2. Краус К. М., Краус Н. М., Поченчук Г. М. Цифрова інфраструктура в умовах віртуалізації та нової якості управління економічними відносинами. Ефективна економіка. 2021. No 9
3. Ratynskiy, Vadym and Tymoshyk, Nataliia and Sherstiuk, Roman and Dudkina, Olena and Dunayev, Igor and Petrovska, Iryna and Mital, Olena and Nosyriev, Oleksandr, Devising scientific and methodological tools to strengthen the economic security of a region through the improvement of technologies for marketing support of tourism. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 4 (13 (112)), 52–65. doi: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2021.238397>